

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 10 febr. 1903, kl. 3 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tredje hufvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a U. A.)

Ordinarie anslag.

1:o. I afseende å regleringen af denna hufvudtitel, under hvilken finnas i nu gällande riksstat till årliga eller ständiga utgifter anvisade 659,150 kronor, har Kungl. Maj:t, under hänvisande till det vid den kungl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof fogade statsrådsprotokollet öfver utrikesdepartementsärenden den 12 januari innevarande år, föreslagit, att nedannämnda ordinarie anslag må af Riksdagen anvisas att utgå emot nu gällande redovisningsskyldighet samt med samma rätt till deras användande och under enahanda villkor som hitills, nämligen:

*Angående
de ordinarie
anslagen.
[1-9.]*

Kabinettskassans utgifter:

[1.] departementschefen, ministern för utrikes ärendena, ...	kronor	24,000: —	
[2.] utrikesdepartementet	»	32,365: —	
[3.] ministerstaten	»	357,705: —	
[4.] militärattachéer.....	»	8,470: —	
[5.] skrifmaterialier, expenser och extra utgifter	»	73,660: —	496,200: —
			Transport kronor 496,200: —

Transport kronor 496,200: —

Konsulskassans utgifter:

[6.] utrikesdeparte- mentet	kronor	10,300: —	
[7.] konsulsstaten	»	347,900: —	
[8.] skrifmaterialier, ex- penser och extra utgifter...	»	25,800: —	384,000: —
eller efter afdrag af hvad som här af beräknas kunna bestridas af inflytande expediti- onsafgifter		12,500: —	371,500: —
			summa kronor 867,700: —

Utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena:

[9.] svenska kyrkan i Paris	»	2,950: —
		tillsammans kronor 870,650: —

Vid jämförelse mellan den för innevarande år gällande riksstaten och de af Kungl. Maj:t nu äskade anslagen framgår, att icke någon förändring ifrågasatts beträffande vare sig *kabinettskassans utgifter* eller de *utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena*.

Däremot hafva *konsulskassans utgifter* i förslaget till 1904 års riksstat upptagits med väsentligt högre belopp än förut. Detta beror, enligt hvad af åberopade statsrådsprotokollet den 12 januari innevarande år inhämtas, på upphäfvandet af den i konsulätförordningens § 103 fastställda konsulatafgift, hvarom Kungl. Maj:t den 10 oktober nästlidet år fattat preliminärt beslut. I afseende härå får utskottet hänvisa till den utredning i ärendet, som förebragts i det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet för sistnämnda dag (sid. 10—20). En närmare redogörelse för de till följd af upphäfvandet nödiga ersättningsbelopp af olika slag till olönade konsulter och vice konsulter återfinnes i protokollet för den 5 december samma år (sid. 22—42), och får utskottet hänvisa jämväl härtill.

På grund af konsulatafgiftens upphäfvande och den nya uppställningen af konsulatbudgeten har Kungl. Maj:t i sammansatt statsråd den 12 januari innevarande år beslutat att föreslå Riksdagen och Stortinget en ändring i proportionen mellan rikenas bidrag till konsulskassan, så att dessa bidrag hädanefter skulle utgå med hälften från hvardera

riket. Med tillämpning häraf skulle Sveriges andel i konsulskassans utgifter komma att utgöra:

för *utrikesdepartementet* 10,300 kronor,
 för *konsulsstaten* 347,900 kronor, samt
 för *skrifmaterialier, expenser och extra utgifter* 25,800 kronor.

Slutsumman utgjorde 384,000 kronor, hvarifrån dock komme att afdragas expeditonsavgifter i svenska ärenden, beräknade till 12,500 kronor. Skillnaden, 371,500 kronor, som måste betäckas af direkt statsanslag, motsvarades af det hittills utgående ordinarie anslaget under tredje hufvudtiteln, 160,000 kronor, samt det extra förslagsanslaget under sjunde hufvudtiteln, 175,000 kronor, för återbetalning åt rederierna af fyra femtedelar af erlagda konsulatafgifter. Om i betraktande toges, att sistnämnda anslag faktiskt utgått med minst 235,000 kronor under hvardera af åren 1900 och 1901, visade sig, att konsulatafgiftens upphäfvande icke komme att medföra någon verklig ökning i statsverkets utgifter, medan den svenska sjöfartsuäringen icke dess mindre skulle från och med 1904 kunna befrias jämväl från den femte femtedelen af konsulatafgifterna.

Den af Kungl. Maj:t gjorda framställningen om ökning af det på Sveriges andel belöpande bidrag till konsulskassans utgifter anser sig utskottet böra förorda; och då icke heller eljest något varit att erinra mot hvad Kungl. Maj:t föreslagit beträffande de ordinarie anslagen under denna hufvudtitel, får utskottet hemställa,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förslag i fråga om tredje hufvudtitelns ordinarie anslag.

Extra anslag.

2:o. För fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» har Kungl. Maj:t jämväl för år 1904 äskat ett extra anslag af 4,500 kronor.

Under hänvisning till hvad statsrådsprotokollet (sid. 3) innehåller angående arbetets fortskridande, hemställer utskottet,

*Angående
anslag till
»Sveriges
traktater»*
[10.]

att till fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater» må på extra stat för år 1904 anvisas ett anslag af 4,500 kronor.

Angående
anslag till
internatio-
nella skilje-
domstolens
byrå i Haag.

3:o. Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1904 bevilja 2,500 kronor till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under innevarande år för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag.

[11.]

Departementschefen har anfört, att ehuru vid tiden för statsverkspropositionens föredragning inför Kungl. Maj:t meddelande ännu icke ingått om beloppet af Sveriges andel i kostnaderna för innevarande år för den i Haag, jämlikt konventionen för afgörande på fredlig väg af internationella tvister den 29 juli 1899, upprättade byrå, kunde dock med ledning af den för byrån fastställda budgeten för året antagas, att denna andel icke komme att uppgå till högre belopp än 2,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må till bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under innevarande år för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag å extra stat för år 1904 anvisa ett belopp af 2,500 kronor.

Angående
anslag till
dyrtids-
tillägg.

4:o. Kungl. Maj:t har i punkten 12 under denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att, till beredande af dyrtidstillägg för innevarande år åt tjänstemän och betjante i utrikesdepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli, såsom förslagsanslag bevilja å extra stat för år 1904 ett belopp af 4,200 kronor.

[12.]

Öfver ifrågavarande framställning kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Angående
anslag till
internatio-
nella freds-
byrån i Bern.

5:o. Uti punkten 13 af samma hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att såsom bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern å extra stat för år 1904 bevilja 750 kronor.

[13.]

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må i likhet med föregående år såsom bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 750 kronor.

6:o. Kungl. Maj:t har under punkten 14 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 1,500 kronor för Sveriges deltagande i den interparlamentariska freds- och skiljedomskongressen år 1903.

Angående
anslag för
Sveriges
deltagande i
den interpar-
lamentariska
freds- och
skiljedoms-
kongressen
år 1903.

[14.]

Statsrådsprotokollet innehåller beträffande denna fråga följande.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift den 20 mars 1902 hade styrelsen för den interparlamentariska fredsgruppen i Sverige, med förmälan, att nästa interparlamentariska freds- och skiljedomskongress vore afsedd att hållas i Wien i september 1902, anhållit, att, enär gruppen, hvilken det tillkomme att låta representera sig vid nämnda kongress, saknade egna medel att bestrida de med en sådan representation förenade kostnader, ett anslag af offentliga medel måtte genom Kungl. Maj:ts initiativ i Riksdagen varda för ändamålet beviljad.

Vid föredragning den 13 juni 1902 af berörda skrift hade departementschefen anført, det han icke ansett sig kunna förorda aflåtandet af proposition i ämnet till Riksdagen, emedan en sådan bort aflåtas endast i sammanhang med eller såsom tillägg till förslaget om utgifter under tredje hufvudtiteln, hvilken redan vid ifrågavarande framställnings afgifvande var af Riksdagen slutbehandlad, men att han, i betraktande af föreliggande omständigheter och önskvärldheten däraf, att Sverige icke undandrog sig att deltaga i det internationella freds- och skiljedomsarbetet, gärna ville förorda bifall till den svenska fredsgruppens framställning i en annan form. Nämnda kongress kom emellertid icke att sammanträda under år 1902, utan hade af flera orsaker blifvit uppskjuten till innevarande år. Hinder mötte alltså icke att på det sätt, som först varit föreslaget, tillmötesgå den svenska fredsgruppens anhållan.

Då utskottet icke haft något att emot denna framställning erinra, får utskottet tillstyrka,

att Riksdagen må för Sveriges deltagande i den interparlamentariska freds- och skiljedomskongressen år 1903 på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 1,500 kronor.

7:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 96) hafva herr *L. G. Broomé* i Bårslöf *m. fl.* hemställt, att Riksdagen ville på extra stat för år 1904 bevilja ett anslag af 2,500 kronor till svenska freds- och skiljedomsföreningen att användas för representation å utomlands anordnade större fredsmöten och för anordnandet af fredsmötet i Öster-

Angående
en inom
Andra
Kammaren
väckt motion.

sund, att utgå enligt de grunder, som Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt föreskrifva, med rätt för Kungl. Maj:t att redan innevarande år af tillgängliga medel utanordna detta belopp.

Beträffande de till stöd för denna framställning åberopade skäl tillåter sig utskottet hänvisa till själfva motionen.

Då utskottet funnit sig böra förorda bifall till Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till fredsbyrån i Bern och till den interparlamentariska freds- och skiljedomskongressen innevarande år, hvilka institutioner afse att befrämja fredssaken och som alltså hafva enahanda syfte, som de uti motionen omförmälda möten, anser utskottet sig icke böra tillstyrka, att särskildt anslag af statsmedel må jämväl för de i motionen angifna ändamål beviljas. Utskottet får därför hemställa,

att herr Broomés med flere ifrågavarande motion icke må vinna Riksdagens bifall.

Angående
konsuls-
stipendier.
[15.]

8:o. Uti punkten 15 under denna hufvudtitel har Kungl. Maj:t föreslagit, att af Sveriges andel i konsulskassans besparingar måtte för år 1904 få användas 8,000 kronor till konsulsstipendier samt 3,000 kronor till bestridande, i mån af behof, af stipendiats resekostnader, eller tillsammans 11,000 kronor.

Departementschefen har beträffande denna framställning anfört följande.

I enlighet med Kungl. Maj:ts proposition hade förra årets Riksdag medgifvit, att af Sveriges andel i konsulskassans besparingar finge för år 1902 äfvensom för innevarande år användas 8,000 kronor till konsulsstipendier samt 3,000 kronor till bestridande, i mån af behof, af stipendiats resekostnader, eller tillsammans 11,000 kronor för hvarterdera året. Vid fattande af beslut i förevarande ärende hade Riksdagen emellertid velat uttala den mening, att, då ifrågavarande stipendier vore afsedda till att bereda unge män tillfälle att förvärfva sådan utbildning, att konsulatens tjänstepersonal måtte kunna med dem rekryteras, för detta ändamåls vinnande syntes vara önskligt, att antalet stipendiater icke allt för mycket inskränktes. Med anledning af detta Riksdagens uttalande ville departementschefen erinra, att, sedan Kungl. Maj:t den 4 juli 1902 behagat besluta, att af det af Riksdagen för hvarterdera af åren 1902 och 1903 beviljade anslag till konsulsstipendier och stipendiats resekostnader skulle till en början utdelas *ett* stipendium till belopp af 7,000 kronor för år jämte högst 1,500 kronor till bestridande af nödiga

reskostnader, hvilket stipendium tillsatts den 3 oktober 1902 att utgå från den 1 sistlidne november, Kungl. Maj:t vid föredragning den 7 sistnämnda månad beslutat att af ofvan omförmälda, af Riksdagen beviljade anslag till konsulsstipendier skulle utdelas ytterligare ett stipendium, samt att detta skulle utgå med 4,000 kronor för år jämte högst 700 kronor till bestridande af nödiga resekostnader; och hade detta senare stipendium den 12 sistlidne januari blifvit tillsatt att utgå från och med samma månad.

Departementschefen hemställde nu, att Riksdagens medgifvande måtte äskas därtill, att af Sveriges andel i konsulskassans besparingar finge för år 1904 användas 8,000 kronor till konsulsstipendier samt 3,000 kronor till bestridande, i mån af behof, af stipendiats resekostnader, med iakttagande i fråga om tilldelandet och åtnjutandet af stipendier af de för de nu utgående stipendierna fastställda bestämmelser äfvensom med rätt att använda möjligen uppkommande öfverskott å stipendiemedlen på samma sätt, som medgifvits beträffande eventuella öfverskott å stipendiemedlen för 1902 och 1903.

Då utskottet icke haft något att emot denna framställning erinra, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 10 februari 1903.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.

Reservation:

vid 7:o (angående motion af herr L. G. Broomé med flere):
af herr *D. Persson*, som yrkat, att utskottet måtte hemställa om Riksdagens bifall till motionen.

Herr *S. G. von Friesen* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i förestående hufvudtitels behandling inom utskottet.

Bil. Litt. A.**Tabell öfver ordinarie anslagen under riksstatens
Tredje hufvudtitel.**

1903 års riksstat anslår:				Förslag till blifvande riksstat:	
Anvisning i kontant.				Anvisning i kontant.	
Kronor.	ö.			Kronor.	ö.
		Utrikesdepartementet.			
		Kabinettsskassans utgifter.			
	—	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena		24,000	—
	—	Utrikesdepartementet		32,365	—
	—	Ministerstaten		357,705	—
	—	Militärattachéer		8,470	—
	—	Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter.....		73,660	—
S:gr	496,200			S:gr	496,200
		Konsulskassans utgifter.			
	—	Utrikesdepartementet	10,300: —		
	—	Konsulsstaten.....	347,900: —		
	—	Skrifmaterialier, expenser och extra utgifter	25,800: —		
	—			384,000: —	
	—	eller efter afdrag af hvad som här af beräknas kunna bestridas af inflytande expeditionsafigifter		12,500: —	
S:gr	160,000			S:gr	371,500
		Utgifter, som bestridas af svenska statsverket allena.			
	—	Svenska kyrkan i Paris		2,950	—
S:a	659,150		Summa	870,650	—

Bil. Litt. B.**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Tredje hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Utrikesdepartementet.		
Till fortsatt utgifvande af »Sveriges traktater»	4,500	—
» bestridande af Sveriges andel i kostnaderna under år 1903 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag	2,500	—
Bidrag till den internationella fredsbyrån i Bern	750	—
För Sveriges deltagande i den interparlamentariska freds- och skilje- domskongressen år 1903	1,500	—
Summa	9,250	—

*Bil. Litt. C.***Uppgift öfver de från kabinettskassan och konsulskassan för närvarande utgående expektanslöner och pensioner.****Från kabinettskassan.**

Jämlikt nådigt beslut af den		<i>Pensioner:</i>	Kronor
10 juli 1884	F. d. envoyén	herr O. M. Björnstjerna	6,000
7 febr. 1899	» »	F. Due	6,000
3 okt. 1902	» »	friherre L. Beck-Friis.....	6,000
» » »	» »	herr greve C. Lewenhaupt.....	6,000
6 sept. 1895	» ministern	C. Burenstam.....	5,000
<hr/>			Summa kronor 29,000

Från konsulskassan.

		<i>Expektanslön:</i>	Kronor
19 dec. 1902	Generalkonsuln	C. Bock	4,000
<i>Pensioner:</i>			
30 dec. 1898	F. d. generalkonsuln	C. Juhlin-Dannfelt.....	4,000
1 mars 1901	» »	greve A. Cronhielm	3,200
26 » 1902	» »	H. Asche	4,000
4 juli »	» konsuln	C. A. Titz	4,000
24 april 1885	Generalkonsuln	G. Hegardts änka.....	800
16 okt. 1898	»	C. Falsens änka	800
9 juli 1896	Konsuln	A Kirseboms änka	700
29 maj 1874	Vicekonsuln	Hambros änka	400
9 juli 1896	»	J. J. G. Nicolaysens änka	400
<hr/>			Summa kronor 22,300